

[Morten Lange.]

mulige reservationer. Jeg tror, at på denne baggrund vil det være særdeles gunstigt, om den danske regering alvorligt overvejer at genoptage Nordekforhandlingerne; sagen skulle nærme sig modenheden.

Regeringen er jo dygtig til at skaffe sammenbrud i markedsforhandlinger; hvis den kunne skaffe et sammenbrud i Bruxelles, så er vejen for vort vedkommende banet til at gå videre.

Jeg skal ikke slutte denne skarpe kritik af fællesmarkedsforholdene uden at gøre noget andet klart. Socialistisk folkeparti vil ikke have, at vor stilling til fællesmarkedet bliver misforstået derhen, at vi ikke ønsker et europæisk samarbejde. Det gør vi, endda et særdeles vidtstrakt europæisk samarbejde, som også gerne skulle tage kontakter ind i de svære områder, som hedder COMECON-lande, og hvad der ellers er af lande, som det kan være svært at få økonomisk samarbejde med. Men vi tror ikke på denne stramme bureaukratiske centralisering med opgivelse af suveræniteten; vi mener i virkeligheden, at de, der opfandt EFTA, gjorde en bedre europæisk gerning end dem, der opfandt fællesmarkedet. De, der opfandt EFTA, gjorde fejl; de, der opfandt fællesmarkedet, har efter min mening gjort en alvorlig europæisk fejltagelse, og det er noget værre.

Men altså meget gerne og med megen tilslutning fra mit parti et bredere europæisk samarbejde, men ikke på fællesmarkedets vilkår og med en Romtraktat under stadig stigende udbygning. Det finder vi er en forkert vej, som vi må fraråde, og vi tror ej heller, at det bliver en vej, der bliver realiseret, men hindringen for at komme videre ad andre veje er i dag måske mere end noget andet i Europa den danske regering i sin overordentlig artige rolle. Derfor vil jeg gerne have lagt frem helt principielt og klart til folketingets afgørelse, om det ikke ville være klogere, at vi trak mandaterne tilbage, at vi ophørte med forhandlingerne i Bruxelles og valgte en anden politik, holdt op med at spille på sorte heste, hvis håb om at komme i mål åbenbart er svagt.

Det kan udtrykkes i følgende forslag om motiveret dagsorden, som jeg nu skal læse højt:

„Folketinget konstaterer, at dansk tilslutning til fællesmarkedet vil umuliggøre en virkelig udbygning af det nordiske samarbejde, og at en dansk tilslutning til fællesmarkedet vil være et alvorligt slag mod vort folkestyre.

Tinget henstiller derfor til regeringen at trække Danmarks optagelsesansøgning tilbage

og går dermed over til næste sag på dagsordenen.“

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingerne.

Sigsgaard: Skal vi tage standpunkt til fællesmarkedet, må vi først finde ud af, hvem der har interesse af det, hvem der har skabt det, og hvad der særlig har præget den seneste udvikling i europæisk økonomi. Og det er jo kapitalkoncentrationen, der er svaret på det sidste spørgsmål. Særlig de amerikanske koncerner er blevet stærke. General Motors' omsætning svarer f. eks. til totalomsætningen for de 13 største vesttyske virksomheder tilsammen. I Schweiz steg de amerikanske investeringer fra 25 mill. dollars i 1950 til 1.200 mill. dollars i 1966. En tilsvarende udvikling er i gang i hele Europa, også i Danmark, hvor man skønner at en tredjedel af industrien er udenlandsk ejet eller domineret. Nogle siger: ja men netop fællesmarkedet kan dæmme op for USAs voksende økonomiske magt. Tallene modbeviser det. Mere end 3.000 amerikanske firmaer har i 1958-63 åbnet filialer i EEC-området eller har overtaget eksisterende firmaer. Da amerikanske interesser i Europa er væsentlig stærkere end europæiske interesser i USA, er der et vist modsætningsforhold mellem amerikansk og europæisk kapital, men i sidste instans er interessefællesskabet det dominerende. Storkapitalen er alle lønmodtagers fjende, uanset om den er europæisk eller amerikansk, dansk eller udenlandsk. De amerikanske virksomheder er de europæiske overlegne først og fremmest af tre grunde.

For det første: de er større og har større kapitalkraft, og derfor kan de bruge langt mere på forskning og udvikling end de eu-